

društvo pri tem utrpelo nikake škode. Odbor pevskega društva „Zarja.“

Zakletev novih rekrutov. V nedeljo, 13. marca so se rekruti ptujske garnizije svečano zaprisegli na dijaškem igrališču. Zakletvi so prisostvovali politične in vojaške oblasti in mnogo občinstva. Ob 10. uri se je pričela služba božja, najprej katoliška, potem pravoslavna. Po službi božji se je izvršila zakletev. Najprej je v lepem navdušenem govoru pozdravil vojni kurat Mlaker mlade rekrute, opozarjajoč jih na važnost zakletve. Po njem je pravoslavni duhovnik pozdravil rekrute v svečanem govoru in jih pozval, da skupno vzdiknejo svojemu kralju in prestolonasledniku „živijo.“ Gosp. poveljnik pa je novince spomnil svetih dolžnosti, ki so jih prevzeli z zakletvijo, in na lepo svečanost, ktere se je udeležilo toliko občinstva. Pozval jih je, da s krepkim živijo kralju, prestolonasledniku in mladi močni državi izrazijo svoja čuvstva. Po tej svečanosti so vojaki defilirali pred mestno hišo. Z mariborsko vojaško godbo na čelu so mladi vojaki čvrsto in ponosno korakali. Gledajoč jih smo videli njihovo odločnost in globoko vero v lastno moč. Zanesli se smemo na to našo narodno moč, na to silo naše mlade in bogate domovine. Pa tudi naši bratje v zasedenem ozemlju naj bodo nverjeni, da ob taki narodni sili zasveti tudi njim solnce svobode. Ob taki narodni sili smemo ponosno in odkrito gledati v lepšo našo bodočnost.

Občinske volitve v Ptuj se vrše 26. aprila. Isti dan v Ljubljani, Mariboru, Celju in Kočevju.

Oficirski dom. Častniki tukajšnje garnizije so sklenili, otvoriti svoj oficirski dom. Zahajati pa bodo smeli vanj tudi rezervni častniki kakor tudi ostalo meščanstvo. Pozdravljamo to ustanovo, v kateri se bo razvijala vzajemnost, družabnost in čvrsta medsebojna zveza med meščani in častniki v neposrednem oseb- nem stiku.

Mala Drava. Pomanjkanje Drave se opazi tudi pri Dravi. Je mala, kakor že dolgo ne. Ob Ptuj teče posebna struga, v katero se izlivajo mestni kanali. V to strugo ni več pritekala voda iz glavne struge. Stojeca voda v njej s kanalsko nesnago je začela smrdeti in nevarnost je bila, da ne nastane kaka epidemija. Da se to prepreči, je tukajšnje vojaško poveljstvo dalo hvalovredno prekopati pesek med obema strugama ter tako omogo- čilo sveži pritok vode.

Pozor invalidi! Dogaja se, da prihajajo invalidi k zdravniškemu nadpregledu vsi umazani, da se človeku gabi. Opozarjajo se, naj se doma prej umijejo in očistijo!

Slovenska krajevna imena. „Uradni list“ št. 29 z dne 18. marca 1921 je prinesel naredbo deželne vlade o rabi krajevnih imen v javnem prometu. Opozarjamo, da nekatere tvrdke še vedno rabijo štamplje z označbo „Pettau.“ Upamo, da poštni urad odklanja tudi takšne nakaznice itd., na katerih je odposilateljeva tvrdka označena z nemškim krajevnim ime- nom, ker to prejemnika zapeljuje, da potem v naslovu rabi isto nemško ime. Tudi v tem se zo- pet vidi nemčurska nagajivost. Ali bi si ti ljudje v Italiji ali v Franciji upali rabiti neoficijelna krajevna imena? Nimamo nič proti Nemcem, ako se oni v naši narodni državi obna- šajo kot uljudni gostje. Če hočejo med nami živeti in se gospodarsko razvijati, jih nikdo ne bo oviral. Toda morajo opustiti svojo staro gospodstvaželnost. Naj ne tožijo čez krivice, kjer jih ni. Nemci imajo pri nas več pravic, kakor smo jih imeli Slovenci v Avstriji kljub famoznemu § 19. Toda kot krivico čutijo že to, da nas ne morejo več zatirati in germa- nizirati. Tega seveda ne smemo trpeti. Dokler Nemci in nemčurji prezirajo naš jezik in preganjajo naše ljudi, se tudi mi moramo braniti. To naj upoštevajo, pa bo mir.

Kultura tobaka v Sloveniji. Tobačni tovarni v Ljubljani prispelo so iz okolišev, kjer se je letos dovolilo saditi tobak, sledeče prijave: Kranjsko (glavarstva: Krško, Novomesto, Črnomelj) 14 sadivcev s 43.000 sadikami. Prekmurje: 5 sadivcev s 13.000 sadik. Šta- jersko (glavarstva: Brežice, Celje, Ljutomer,

Maribor, Ptuj) 498 sadivcev z 248.400 sadik. Razmeroma največ prijav je dospel iz okr. glavarstev Celje (s 132 sadivci) in Ptuj (s 316 sadivci). Vsi pripravljeni za sajenje tobaka so že prejeli dozvole in pa tobakove seme, da morejo pravočasno posejati seme v pripravljene razsadnike. Oni pripravljeni, katerim bi se iz katerega koli vzroka posev tobaka ne obnesel, morajo to pravočasno javiti direkciji tob. tovarne v Ljubljani, da jim po možnosti poskrbi sadik iz rezerv, ki si jih je za take slučaja poskrbela.

Ustanovitev monopolskega urada za kulturo in odkup tobaka v Ptuj. Z odlokom ministrstva financ v Beogradu z dne 14. decembra 1920 št. 5351 se je dovolilo gojenje tobaka v Slo- veniji in Prekmurju, kojega glavno vodstvo in nadzor kulturno-tehnične, fiskalne in ad- ministrativne službe je prevzela na osnovi naredbe Uprave drž. monopolov z dne 17. ja- nuarja 1921, F. Br. 411 tobačna tovarna v Ljubljani. Ista je v svrhu točnega nadziranja tobačnih kultur ustanovila v Ptuj Monopolski urad za kulturo in odkup tobaka, ki bo vodil kulturno-tehnično službo pri kulturi tobaka v političnih okrajih Konjice, Ptuj, Maribor, Ljutomer in Prekmurje. Vodstvo tega urada je poverjeno tajniku tobačne tovarne g. Petru Segviču. Ker je monopolski upravi mnogo ležeče na tem, da se dvigne kultura tobaka v Sloveniji na najvišjo stopnjo, kar bi bilo zlasti iz gospodarskih ozirov tuk. okraju v splošno korist, je želeli, da gredo občinska predstojništva in drugi uradi vodji novousta- novljenega urada v vsakem oziru na roko, stranke pa se naj z zaupanjem obračajo na goriimenovani urad, kojega ustanovitev pomeni napredek za mesto in okraj ptujski.

Izgubil. Reven uslužbenec zgubil je dne 22. marca t. l. v Ptuj od Ljutomerske ceste do kolodvora 5000 K, katere niso bile nje- gova last, kar ga še hujše zadene. Najditelj in vsi, ki vedo kaj v zadevi pojasniti, se na- prošajo, da to sporoče proti nagradi na anončno ekspedicijo J. Sušnik, Maribor, Slo- venska ulica 15.

Požar. Dne 15. marca dopoldne je začelo v gozdovih posestnikov Toplak, Petrovič, Čeh in Petek v Podvincih goreti. Pogoreli so 3 ha gozda. Škoda se ceni na 11000 kron. Vzrok požara še ni dognan, domneva se pa, da so ga neprevidni kadilci zanetili.

Požar. Dne 17. marca dopoldne nastal je v skladišču Južne železnice v Središču ogenj. Zgorelo je omenjeno skladišče in v ta- istem se nahajajoče olje, barve i. dr. Požar je zanetil neki mizarski delavec, ki je vrgel neprevidno žarečo cigareto v ostružke. Škoda se ceni na 200.000 kron. Zavarovano je bilo dotično poslopje pri zavarovalnici „Versiche- rungsverband der österreichischen Eisen- bahnen na Dunaju.“

Velikanski požar je veliki četrtek ponoči uničil v Rušah Pogačnikovo tovarno za vži- galice. Požar je bil tako silen, da požarne brambe niso mogle nič opraviti in je vse do tal pogorelo. Škode je več milijonov, ki je, kakor čujemo, krita z zavarovalnino. Ogenj je nastal vsled kratkega stika v električni napravi.

Politične vesti.

Izpopolnitev ministrstva. V vlado so vsto- pili muslimani in slovenski samostojni kmetje. Izmed teh je prevzel poslanec Pucelj mini- strstvo poljedelstva, posl. dr. Karamahmedović (musliman) narodno zdravje, posl. dr. Spaho (musl.) trgovino in industrijo. Minister dr. V. Kukovec (JDS) je prevzel svoj stari resort socialne politike, Milivoj Jovanović (JDS) pa ministrstvo vere. Minister Velizar Janković (rad.) postane minister saobračaja, minister Jovan Jovanović (rad.) pa minister gradjevin.

Minister Pribičević o položaju. V torek se je vršil sijajno obiskan shod demokratske stranke, na katerem so poročali dr. Ribar, Krizman in Pribičević. Le-ta je omenil, da se je z ustvaritvijo bloka radikalcev, demo- kratov, muslimanov in slovenskih zemljorad-

nikov notranji politični položaj močno izbolj- šal. Demokratska stranka je morala sicer v marsičem odnehati a storila je to državi v korist. Za sprejetje ustave je zasigurana tri- petinska večina. S sprejetjem ustave bo kon- čano glavno delo konstituante.

Spremembe v deželnih vladah. Zizpremembro v ministrstvih se urede tudi deželne vlade. V Sloveniji ostane predsednik dr. Baltić, pover- jeništva pa se urede sporazumno s Samostojno kmetjsko stranko.

Karel Habsburg v Budimpešti. Na veliko- nočno nedeljo je na skrivaj prispel v Budim- pešto bivši kralj Karel. Naznanil je držav- nemu upravitelju Hortyju, da je prišel prevzet „prestol svojih očetov.“ Komaj so ga prego- vorili, da se je vrnil k sombateljskemu škofu, ki ga je vzel pod streho in varstvo. Vidi se, da hočejo Karlovi pristaši, med kterimi je v prvi vrsti duhovniška stranka, rešiti Karlu nekdajno čast in slavo.

Nemiri v Nemčiji. O velikonočnih praznikih so poskusili komunisti na Nemškem, da vržejo dosedanje vlado. V mnogih, zlasti industrijskih krajih je prišlo do resnih spopadov, pri kterih je bilo dostih mrtvih. Komunisti so imeli dobro oborožene čete. Vendar se je vladnim četam posrečilo obdržati nadvlado.

Razno.

Bankovce po eno krono to je po četrt di- narja, izda Narodna banka v najkrajšem času. Bankovci bodo izdelani v Zagrebu.

Imenovanje. Dr. Ciril Žižek, naš rojak iz Ormoža, je imenovan sekretarjem I. razreda v ministratvu trgovine.

Železniška nesreča se je zgodila 18. t. m. v bližini Zagreba. Tovorni vlak je zadel v premikajočega s tako silo, da je bilo 17 voz popolnoma razbitih. Vlakovodja je bil smrt- nonevarno ranjen, več zaviračev pa je dobilo težke poškodbe.

Dovolj petroleja. Iz Amerika je dospel na Reko 600 vagonov petroleja, namenjenih za Jugoslavijo.

Največje skladišče žita je zgorelo. V Chi- cagi v Ameriki je vsled eksplozije pogorelo največje skladišče žita na svetu, last znane Amurjeve žitne družbe. Mrtva je samo ena oseba, štiri pa pogrešajo. Tisoče šip na oko- liških oknih je bilo vsled zračnega pritiska razbitih. Škoda cene na 600 tisoč dolarjev.

Pet konj zgorelo. V soboto je stal na Pra- gerskem kolodvoru transport konj, last tvrdke Hafner iz Zagreba. Konji so bili namenjeni za izvoz. Spremljevalec je v vagonu, v ka- terem se je nahajala krma in slama, prižgal svečo, katero je pozabil ugasniti, ko se je odstranil. Med premikanjem vagona se je sveča prevrnila. Vagon je bil v trenutku v plamenu. Le skrajnemu naporu službujočih železničarjev se je posrečilo, da se niso vneli še ostali vagoni. V vagonu je zgorelo tudi pet konj, tri močno ožgane pa so prepeljali v Maribor, kjer so jih morali takoj ubiti.

Nova poštna tarifa za mednarodni promet. Minister za pošto in brzojav je podpisal novo poštno tarifo za mednarodni promet. Po tej tarifi, ki stopi v veljavo s 1. aprilom, se bo plačevalo za pisma v mednarodnem prometu v teži 20 gramov 1 dinar, za vsakih nadalj- njih 20 gramov pa pol dinarja. Za dopisnice bo znašala poština pol dinarja, za dopisnice z odgovorom pa 1 dinar. Od tiskovin se bo plačevalo na vsakih 20 gramov po 20 par. Poština za poslovne papirje bo znašala za vsakih 50 gramov po 20 par, ravno toliko tudi za blagovne vzorce. Za priporočene pošiljatve se doplača 1 dinar.

Ljubezenska tragedija. Na velikonočni po- nedeljek zvečer je sedel v neki gostilni na Pobrežju pri Mariboru delavec Karel Korb v družbi svojega očeta in svaka, ki sta mu očitala njegovo ljubensko razmerje do Marije Oman. Korb se je vsled tega očitanja vzne- miril in rekel, da se bo ustrelil, nakar je odšel iz gostilne proti železniškemu mostu, kjer je odložil nekaj obleke ter jo poslal po nekem dečku v gostilno, kjer sta pila njegov oče in

svak. Nato je šel na železniški most, kjer se je vrgel pod stroj, ki mu je odtrgal obe nogi pri kolenih. Ko je prišel stroj na kolodvor, so zapazili na kolesu kri in takoj poklicali rešilno pomoč in policijo. Medtem pa se je fant z rokami priplazil do ograje in se spustil 16 m globoko v Dravo, kjer je pa obležal na nasipu pred stebrom mosta. Revez je strašno vpil, toda nihče ni mogel k njemu, ker je bilo že blizu polnoči. Drugo jutro so ga našli mrtvega in ga prepeljali v mrtvašnico. Oče in svak sta šla sicer za njim, toda vsled teme nista mogla vedeti, kam je šel.

Katera so največja mesta v Jugoslaviji?
Po zadnjih podatkih ljudskega štetja je Subotica v Banatu s 118.000 prebivalci največje mesto v Jugoslaviji. Nato slede: Beograd (110.000), Zagreb (108.000), Sarajevo (59.000), Ljubljana (53.000), Bitolj (51.000), Skoplje (50.000), Novi Sad (40.000), Osijek (38.000), Prizren (35.000), Senta (34.000), Bečkerek (33.000), Kikinda (31.000), Maribor (30.000), Sombor (30.000), Niš (28.000), Tetovo (28.000), Štip (28.000), Split (26.000), Prilip (25.000), Mitrovica (22.000), Priština (20.000), Djakovica (20.000), Peč (20.000), Kragujevac (18.000), Banjaluka (18.000), Mostar (17.000), Zemun (17.000), Požarevac (16.000), Varaždin (16.000), Dubrovnik (15.000), Kumanovo (15.000). Vsa ostala mesta so manjša.

Neveljavni 2-kronski bankovci. V prometu so se pojavili 2-kronski bankovci, ki imajo ponarejen žig: SHS kotarska oblast Čakovec. Ti bankovci so neveljavni.

Književnost.

Občinski volilni red za Slovenijo. V založbi Tiskovne zadruge je pravkar izšel nov volilni red, po katerem se bodo vršile občinske volitve po Sloveniji. Volilni red bo dobro služil občinskim uradom, glavarstvom, kakor tudi strankam, ki bodo posegle v volilni boj. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6 in velja s poštnino vred K 4.40, ako se denar v naprej pošlje.

Danir Feigel, Tik za fronto. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Broš. 36 K, po pošti 2 K več. Vojni dogodki v Gorici od laške vojne napovedi pa tik do zavzetja mesta tvorijo vnanji okvir teh 21 črtic. Nervozno vrvenje ob odhodu zadnjega vlaka, obiski sovražnih letal s skrivnostnimi lističi, prvi streli ob varnem zavetju trdno obokane kleti, zanimivi slučajji vojne psihoze in profilakse proti nalezljivim boleznim, originalni občni zbor pevskega društva in nešteto drugih zakulisnih dogodkov — vse to je predmet prijetnega kramljanja. Blagor mu, komur je ostalo med žvižgajočimi šrapneli in tulečimi granatami toliko neprisiljenega humorja! Seveda si ga je znal pisatelj prilo-

riti po svojih tesnih zvezah z raznimi gostilničarkami in prijatelji tudi še tedaj, ko se je že gosposka s svojimi kategoričnimi nasveti vmešavala v uporabo pijače in živil — „Uradni dan“, „Juridično tempiran šrapnel“, „Robinsonova odkritja“, „Pasji dan“ in še več drugih spravijo v dobro voljo tudi najbolj čmernega filistra. Primorskim rojakom bo vzbujala knjiga otožno vesele spomine, vsak prijatelj zdravega humorja pa ostane pisatelju hvaležen za prijetne urice, ki mu jih bo knjiga naklonila v obilni meri. Knjiga se naroča pri tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ulica 6.

Anton Novačan, Veleja. Drama v treh dejanjih. V Ljubljani 1921. Založila Tiskovna zadruga. Cena broš. 28 K, vez. 36 K, po pošti 1.60 K več. Lepa mlada rojenka ljubi krepkega fanta Lento, ki je odšel k vojakom, ter se ni zmenil več zanjo. Pozabljeno je Velej, „s prevaro domamil v svojo proketo koč“, da je postala njegova žena. Ko se Lenta vrne, ji vzplamti zanj prejšnja strast, da se nesrečno poročena obrača z njim „kakor rumena solnčnica za zlatim solncem.“ Ne-ljubljenega moža pregovori, da gre v svet, ker mu je fabrika izpila kri in obrala kosti; tašča je ustvarila Velejo hudobno kakor kačo. Velej se vrne kot bolan pijanec; kljub njenim svarilom in prošnjam se Lenta poroči z drugo: tako ji je pot odločena v sramoto in pogubo. Ves moški svet, mladeniče in starce, zajame v svoje mreže, da so ji vsi sladki in ji prinašajo darov; njena koč postane jama pregrehe. In ko v grozi in radosti končno zmagoslavno vzklikne: „vdova“! vemo, da bo mladi Bogatinov mlinar Peter slepo orodje v njenih rokah, da se drama spremeni v žaloigro. Lani je dosegla drama na ljubljanskem odru lep uspeh; sedaj ji je pisatelj nekatera mesta predelal. Elegantno opremljeno knjigo toplo priporočamo. Naroča se pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Sodna ul. 6.

Dobro kuharico
za 2 osebi išče lekarna Vidmar, Maribor, Glavni trg 20. Mesečna plača 200 K, stanovanje in brana.

Samostalan podrumar (kletar)

traži se za vlastelinstvo u Jugoslaviji, koji može rukovoditi oko 20 jutara vinograda i malo gospodarstvo od 80 jutara. Isti mora znati hrvatski ili slovenski u govoru i pisme perfektno, a njemački donjekle. Ponude uz prupis svjedočba i naznaku plaća na upravo lista.

A VII 444/20—12

Prostovoljna sodna dražba nepremičnin.

Pri kr. okrajnem sodišču v Ptuju je po prošnji dedičev dne 13. decembra 1920 umrle Neže Habjanič, pos. v Gruškovju, na prodaj po javni dražbi sledeče nepremičnina:

vl. št. 57 k. o. Gruškovje („Vedrčjakovo“) vinogradno posestvo obstoječe iz poslopij, dobro obdelovane gorice, njive, pašnikov, travnikov in hoste. Ob enem se prodaja sledeča pritiklina: 8 desek za stiskalnico, 1 štertinkjak, 2 sode za tropine, 1 vinski sod po 1000 litrov, 1 vinski sod po 1200 litrov.

Dražba se bo vršila dne 14. aprila 1921 ob 10. uri dopoldne, v Ptuju pri okrajnem sodišču soba št. 19.

Izključna cena: 40.000 K.

Ponudbe pod izključno ceno se ne sprejmejo.

Na posestvu zavarovanim upnikom ostanejo zastavne pravice brez ozira na prodajno ceno.

Dražbene pogoje je mogoče vpogledati pri sodišču soba št. 13 med uradnimi urami.

Dražbeno izkupilo je položiti pri sodišču, in sicer 1/4 tekom 14 dni, ostanek pa v enem mesecu.

Kr. okrajno sodišče Ptuj,
odd. VII. dne 29. marca 1921.

DANICA

čistilo

za obuvalo

čisti, svetli, konzervira

usnje.

Proizvaja:

„Slavia“ tvornica kemičnih izdelkov d. d. Zagreb

Telefon broj 5-46 Ilica 213 Brzjaviti: „CEMIA“

„Petovia“

usnjarska industrija d. d.

na Bregu pri Ptuj

kupuje

goveje,

telečje,

svinjske,

kozličje in

ovčje kože.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerve okroglo 95.000.000.—

CENTRALA V LJUBLJANI.

Prometno mesto državne razredne loterije.

PODRUŽNICE v Splitu, Celoveu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in v Borovljah.

Obreduje vloge na knjižice in na tekoči račun s 3½% brez odpovedi, proti 3 mesečni odpovedi s 3¾% čistih.

Daje trgovske in aprovizacijske kredite. Izvršuje vse bančne transakcije.